

Tuncer Cüenođlu

LAVİN
(ÇİĖ)

Pjäs

Tuncer Cucenoglu

cucenoglutuncer@gmail.com
tcucenoglu@hotmail.com

<http://www.tuncercucenoglu.com/>

Översättning : Durusoy Yazan

Tuncer CÜCENOĞLU
(Pjäsförfattare)

Han är född den 10 april 1944 i Corum (Turkiet).

Han fick kandidatexamen i "Dil Tarih Coğrafya Fakültesi" (Fakulteten för språk, historia och geografi).

Medlem i Turkiska Författarförbundet och International PEN-club.

Dramaturgilärare vid Konservatoriet i Istanbul.

Teater avdelningens redaktör på "Papurüs Bokförlag".

Hans pjäser:

KÖRDÖVÜŞÜ, ÖĞRETMEN, KADINCIKLAR, ÇIKMAZ SOKAK, DOSYA, BİGA-1920, KUMARBAZLAR, HELİKOPTER, YILDIRIM KEMAL, MATRUŞKA, ZİYARETÇİ, ŞAPKA, BOYACI, NEYZEN, KIZILIRMAK, ÇIĞ, TİYATROKULAR, SABAHATTİN ALİ, YEŞİL GECE, AH BİR YOKSUL OLSAM, CHE GUEVARA.

Priser och utmärkelser som författare :

Han har fått sammanlagt 16 utmärkelser, 14 inom Turkiet, en från Jugoslavien och en från Holland.

Hans pjäser översattes till följande språk :

Ryska, Engleska, Tyska, Franska, Bulgariska, Grekiska, Makedonska, Svenska, Georgiska, Urdu, Japanska, Rumänska, Tatariska, Polska, Serbokroatiska, Spanska, Arabiska, Persiska, Aserbajdsjanska , m.fl.

Hans följande pjäser är just nu aktuella i omkring trettio länder:

ÇIĞ, MATRUŞKA, BOYACI, KADINCIKLAR, KIZILIRMAK, ÇIKMAZ SOKAK, DOSYA, HELİKOPTER, ŞAPKA och ZİYARETÇİ

SNÖLAVIN

SCENANVISNING (Miljöbeskrivning)

I en liten by mitt bland höga berg, inne i ett enkelt torpliknande hus.

Istappar från taket syns genom fönstren.

På väggen i huset hänger två gevär med gevärspiporna snett pekande mot varandra, som om de har hängts på ett visst sätt. Mitten är det ett stort rum. Från detta öppnas dörrar till de andra rummen.

Ytterdörren syns i bakre delen av stora rummet. I stora rummet finns det en primitiv öppen spis. Bredvid spisen ligger det ved, ordentligt staplad. På golvet ligger det en kilim och på väggarna hänger det små mattor. Det finns också en trumma och trumpinne i rummet, som om de väntar på sin tur att användas.

I vänstra rummet sover en UNG KVINNA och en UNG MAN.

I stora rummet sitter en GAMMAL KVINNA på golvet nära spisen, tittar stilla upp i taket, väntar mellan sömn och vakenhet. Bredvid henne sover hennes GAMLA MAN, utan minsta ljud.

I högra rummet sover också en MAN och en KIVINNA. Alla ligger på golvet, på madrasser. Mellanväggar existerar inte.

Scenbilden verkar inte realistisk utan symbolisk. Det är en total tystnad som gäller. Denna totala tystnad skall dominera ända till slutet av pjäsen.

Det råder total tystnad även om någon går eller rör på sig.

Rörelserna liknar nästan film i slow motion . Samtalen förs hela tiden viskande. Tittarna måste få en känsla av att personerna anstränger sig för att inte prata högt eller göra oväsen, de är ängsliga/rädda ...

PERSONER

- GAMMAL KVINNA (G.K.) > Omkring 70 års ålder. Ganska ungdomlig.
Låtsas att hon inte kan gå för att dra till sig uppmärksamhet
- GAMMAL MAN (G.M.) > Omkring 80 år. Han kan bara gå med hjälp av sin käpp
- UNG MAN (U.M.) > 20 år gammal
- MAN (M) > 50 år gammal
- KVINNA (K) > 45 år gammal
- BARNMORSKA > 40 år gammal
- BYÄLDSTE (Man) > 75 år gammal
- KVINNLIG MEDLEM > 70 år gammal
- Första VAKT > 35 år gammal
- Andra VAKT > 35 år gammal

Tid : Nutid

Plats : I något land

FÖRSTA AKTEN

I

Solen går sakta upp, det är gryning...

Inte ett ljud från varken en hund eller en tupp. Det råder en total tystnad...

När dagen blir ljusare tränger de skarpa ljusstrålarna in.

Tystnaden blir ännu tydligare.

G.K. stiger upp först. Hon verkar säker på att alla sover ännu.

Hon går till avträdet (toalett). Det hörs ingenting. Lite senare kommer hon in och hämtar något från ett ställe som liknar ett kök och hon äter hastigt som om hon har bråttom. Under tiden kontrollerar hon sin omgivning som om hon inte vill bli upptäckt.

U.K. sätter sig upp från madrassen med ena handen för ansiktet.

Det märks att hon har ont i magen. Hon tvekar att väcka sin man. Hon stiger tyst upp. Det syns att hon är gravid.

G.K. märker att U.K. kommer till henne.

Hon lägger sig igen med munnen full. Hon låtsas sova. Hon drar undan täcket.

U.K. går tyst, först till stora rummet och sedan till toaletten.

G.K. tittar efter U.K. utan att säga något.

Efter en kort stund återvänder U.K.

Det verkar som om hon känner sig bättre. När hon går förbi lägger hon täcket över G.K. som om hon tror att kvinnan sover.

G.K. verkar nöjd och fortsätter tugga maten.

U.K. lägger sig på sin madrass.

Nu är det M. som stiger upp. Han passerar stora rummet för att gå ut.

G.K. Låtsas sova igen och tar bort sitt täcke. Lite senare kommer M. in. Han lägger täcket över G.K. . Han går in i sitt rum och lägger sig på madrassen.

G.K. öppnar sina ögon igen och tittar till höger och vänster, ligger sen stilla med ögonen öppna som om hon funderar på något.

U.K. reser sig upp från madrassen. Det syns tydligt att hennes värk har börjat igen.

_ U.K. (Genom att försöka väcka sin man med sin hand) stig upp!

_ U.M. Vad hände?

_ U.K. Det gör ont

_ U.M. Gå till toaletten

_ U.K. Jag har varit där

_ U.M. Och sen då?

_ U.K. Det började igen

_ U.M. (Utan att själv vara övertygad) Vad är det att vara rädd för?

_ U.K. Frågar du vad det är?

_ U.M. Du är säkert förkyld (verkar lite orolig) Vad kan det vara annars?

(Tystnad)

- _ U.M. Hur mår du?
- _ U.K.. Det har gått över.
- _ U.M. Det finns inte nåt att bli rädd för.
- _ U.K. Ett tag...jag trodde att...
- _ U.M. Vad?
- _ U.K. Trodde att värkarna började.
- _ U.M. Hur är det möjligt?
- _ U.K. Men varför har jag värk då?
- _ U.M. Du blandar ihop gas och värk.
- _ U.K. Hon sparkade. Hon sparkar.
- _ U.M. (Han smeker sin frus mage. Ler lyckligt) Vad fint! Som om hon har bråttom.
- _ U.K. Hon måste stå ut några dagar till.
- _ U.M. (Han håller sin frus hand) Ta bort allt du är rädd för ur ditt huvud. Du har minst en månads tid kvar. Det finns inte något att frukta. För tidig födsel har aldrig hänt i de här trakterna. Har min farmor inte berättat det för dig?
- _ U.K. Men det har hänt nångång här...
- _ U.M. Av vem hörde du det?
- _ U.K. Av vår farmor.
- _ U.M. Men för länge sen.
- _ U.K. Gör det någon skillnad?

- _ U.M. (Låtsas att han inte bryr sig) Innan vi ens var födda.
- _ U.K. Det sägs att man har stoppat en levande kvinna i en kista
- _ U.M. Har hon berättat det för dig?
- _ U.K. Hon berättade för din mor. Jag tjuvlyssnade.
- _ U.M. Det hände för länge sedan på den gamla tiden. Det har inte hänt sådana saker efter det. Du måste sova lite till !
(U.K sluter sina ögon. Hon försöker sova. Nu är det den unga mannens tur att känna sig orolig. Han smeker sin hustrus hår. Och han är fundersam. Ljuset kommer in och blir allt skarpare. Tystnaden försätter och blir ännu märkbarare).
- _ U.K. (Öppnar sina ögon) Om mina värkar verkligen hade börjat?
- _ U.M. Det kan inte hända.
- _ U.K. Varför?
- _ U.M. Därför att de gamla räknar ut allt så väl.
- _ U.K. Gör de inte någonsin något fel?
- _ U.M. Nej!
- _ U.K. Varför?
- _ U.M. Därför att ett misstag drabbar dem också.
(Tystnad)
- _ U.K. Men...du var också rädd.
- _ U.M. Är det inte naturligt?
- _ U.K. I så fall är min rädsla naturlig också
- _ U.M. Jag sa inte motsatsen. Men sånt händer inte nu. Om två dagar är det inte någon risk längre. Till och med våra hästar, åsnor, hundar, kor, får, tappar och höns skall återhämtas hit. Kanske bara för tre månader. Och

sedan kan du föda när man ger klartecken genom att skjuta med
gevären.

Vårt barn kan gråta högt. Vi skall inte vara rädda för hans gråt. Inte heller de
andra. För det finns inte längre någon fara. (Han började smeka den unga
kvinnans hår) Alla skall sjunga visor. Till och med de äldsta skall dansa på
torget, fullkomligt berusade...precis i tre månader. Detta skall pågå i tre
månader. Och sedan, när första snön faller, ska du och jag, tillsammans med
vårt barn, passera alla dessa berg och lämna den här platsen. För att låta vårt
barn växa upp utan rädsla. Även de som kom tillsammans med sina djur hit
skall återvända. Därför att hästar gnäggar, åsnor skriar, hundar skäller, kor
råmar, tuppar gal och höns kacklar...Skall jag anförtro dig en hemlighet?

_ U.K. Gör det.

_ U.M. Vi skall aldrig komma tillbaka hit. Precis som de andra som är unga som vi....
Vi skall gå härifrån och leva livet fullt ut, utan rädsla. Tills vi känner att döden
nalkas, just då skall vi återvända. Som våra förfäder gjorde.

_ U.K. Skall vi inte ens komma på sommaren?

_ U.M. Inte du och inte vår son, men jag kommer. För att vi måste bära matvaror till
dem som stannar kvar här. Vad gör annars alla dessa människor utan mjöl,
socker och salt?

_ U.K. Du sade "Du och vår son". Hur vet du att vi får en son ? Vi kanske får en
dotter...

_ U.M. Kanske det. Men jag menade som exempel.

- _ **U.K.** Men jag vill också träffa min mor och min far. Jag kan inte stå ut med min längtan efter dem.
- _ **U.M.** Vad är det som binder dem här? De kan följa med oss egentligen.
- _ **U.K.** I så fall låt dina föräldrar följa med också. Om vi åker tillslammans, så behöver du inte återvända hit.
- _ **U.M.** Mina kommer inte. Min farfar och farmor har återvänt hit för att dö. Låt de stanna, Vi bryr oss om vårt barn. Låt vårt barn växa upp utan rädsla.(han märker inte att U.K har somnat) En äldre klok människa har sagt så här: "Om man är rädd utvecklas inte tankeförmågan. Rädslan är den mest negativa faktorn som leder människans tankar i fel banor. Låt inte våra barn uppleva det vi alla har gått igenom."
Nej nej . Jag kan inte låta det hända.
(U.M. märker att hans fru har somnat. Tyst lämnar han henne och går till stora rummet. G.K låtsas sova igen)
- _ **U.M.** Farmor, jag vet att du inte sover.
- _ **G.K.** Vad är det mitt barn?
- _ **U.M.** Jag skall fråga dig en sak.
- _ **G.K.** Varsågod fråga.
- _ **U.M.** Du har berättat för min mor om en kvinna som födde sitt barn för tidigt. För länge sedan.
- _ **G.K.** (Tveksam) Varför är du intresserad av det?
- _ **U.M.** Min fru har blivit rädd.
- _ **G.K.** Vad är hon rädd för? Hon har ju inget sådant problem.

- _ **U.M.** Hon har inte, men hon har blivit mycket rädd. Jag blev själv nyfiken också.
- _ **G.K.** (Med en viss njutning) Jag var då ung som din fru. Vi var fyra nygifta unga flickor. Vi alla hade ståtliga bröllop. Men vi skulle vänta i minst fyra månader på bröllopsnatten. De gamla hade berättat så för oss alla. Tre av oss lyckades hålla oss borta från våra män. Men det fjärde paret gjorde fel. De lyckades träffa varandra varje natt. Tre månader innan faran var över började hennes värkar. Och sedan hände det som man fruktade....
- _ **U.M.** Men vad hände?
- _ **G.K.** Reglerna är ju tydliga....genast kallades det på en barnmorska...Det var så farhågorna besannades. Byrådet samlades och det väntade beslutet fattades. Vår väninna placerades i en kista och begravdes i graven som redan var grävd.
- _ **U.M.** Vad gjorde hennes man?
- _ **G.K.** Han grät mycket. Han bönföll rådet att de skulle förhindra det. Han bad till och med att själv bli begravd tillsammans med sin fru. Men det sade att de inte fanns något att göra och han vägrades att bli begravd tillsammans med sin fru.
- _ **U.M.** Och sen?
- _ **G.K.** När faran var över öppnade man kistan. Tre månader hade förflutit. Och det fanns inte något att göra för vår väninna.
- _ **U.M.** Men det här är ett omänskligt beteende.
- _ **G.K.** Det var nödvändigt för de andras liv. Man kunde ju inte utsätta de andras liv för fara, när man visste att lavinerna kunde gå.
Vad skulle man annars göra?

_U.M. Hur ska jag veta det ? Kvinnans mun kunde man kanske täppa för under förlossningen. På det sättet kunde man förhindra kvinnans skrik.

_G.K. Som du vet är det absolut förbjudet för oss att tänka på såna saker. Det var så förr, det är så nu. Men kvinnor emellan, utan att avslöja för någon, prövade vi nånting sådant. Men när ? När vi började föda våra barn då faran var över, var vi alldeles tysta, som om fortfarande faran var aktuell.

?

...

Glöm inte att även de grymmaste reglerna är till för människans välmående

_U.M. Vilken konstig lycka det där. Vem kan utan samvetsbetänkligheter förklara att när en människa begravs levande så blir de andra lyckliga.

_G.K. Vem har fyllt din hjärna med sådana tankar? Bry dig inte om sådana saker. Gjort är gjort. Det sägs att ett elände är bättre än tusen goda råd. Det är kanske detta mord som har bidragit till att vi inte har upplevt en liknande händelse på femtio år. (U.M. blir tyst ett tag och han går sedan till toaletten. I det andra rummet stiger K. upp. Lämnar sängen i tysthet. Hon går ut ljudlöst som om hon inte vill väcka sin man. Hon möter G.K. ute.).

- _G.K. (Visar toaletten) Din son är där.
- _K. Varför vaknade du ?
- _G.K. Jag blev hungrig.
- _K. (Hon låtsas inte höra) Sov lite till ! (M. kommer in också)
- _G.K. (Hon ser att sonen kommer in,men betar sig som om hon inte märker det)
Jag är hungrig, hungrig !
- _K. Du förväntar allting av mig.
- _G.K. Om mina ben orkade skulle jag inte be dig om något.
- _K. (Förbereder något och ger till G.K.) Spill inte i sängen !
- _G.K. När spillde jag ?
- _K. Jag sa inte att du spillde. Jag sa “ spill inte “
- _G.K. Om jag inte spillde, varför säger du då “ spill inte “? Jag är ju försiktig.
- _K. Du berättar onödiga saker för mig !
- _G.K. Du skulle inte skapa en sådan atmosfär då.
- _K. Okej säg då vad du vill.
- _G.K. Jag kan inte svälja utan något att dricka.
- _K. Hoppas att du inte vill ha te.
- _G.K. Lite vatten räcker
(M. har lyssnat på detta samtal tålmodigt. Tittar på sin fru lite surt.).
- _M. (Till sin fru) vi har mycket att göra... Vi måste göra i ordning.

_K. Var du här ?

_M. Väck alla !

_K. (Med låg röst) Om din mor ger mig en chans.(G.K. med handrörelse försöker säga till M. att hennes barnbarn gick till toaletten.).

_G.K. Vatten !
(K. ger muttrande henne vatten. Hon går sedan till den öppna spisen, rör om i glöden. Elden syns tydligt. Hon håller vatten i kannan, som står på elden. M. kommer närmare G.K.och smeker hennes ansikte. G.K. kastar en anklagande blick på K. M. är van. Han betar sig på ett sätt som om han menar att hon inte ska bry sig. U.M. kommer in. M. ger tecken med handen åt sin son att han ska väcka sin fru. U.M. går in och smeker U.K.s hår. U.K. håller sin mans hand. Ett tag väntar de så. De verkar lyckliga).

_U.M. Hur mår du nu ?

_U.K. Jag mår bra.

_U.M. Vad var det jag sa. (Tystnad). Det finns mycket att göra. Det är bäst att du stiger upp.

(U.K. stiger upp. Hon bäddar sakta. Tillsammans med sin man går hon in i stora rummet. Medan K. och U.K. breder ut matduken på golvet så tar M. och U.M. ner gevären från väggen. M. börjar rensa gevären och visar sin son hur man gör. U.M. gör likadant som pappan K. och U.K. tar, som i en slowmotion film fram matduken. De städar samtidigt

upp i rummet. Under tiden rensar de båda männen gevären. Teglasen är fulla med te. När U.M. vill ladda gevären hindrar M. honom genom en ansiktsrörelse.).

_M. Det går inte nu. Det är inte dags ännu.

_U.M. Hur mycket vatten är det i vattenhålet ?

_M. Det fattas tre fingerbredder.
(De hänger upp var sitt gevär på sina platser. U.M. placerar askarna med ammunition på en hylla nära gevären, medan kvinnorna förbereder middagsmaten. Sonen hjälper sedan sin pappa när han tvättar sina händer. M. torkar sina händer på en handduk).

_U.M. Ska jag kontrollera vattenhålet ?

_M. Titta om du vill.
(U.M.går ut tyst. Han försvinner. Kvinnorna dukar färdigt).

_U.M. (Kommer in visar sina fingrar). Nästan två och en halv fingerbredd.

_M. Bra... Det blir kanske fullt idag och då skjuter vi med våra gevär. Det blir säkert fullt tills imorgon kväll.

_U.M. Hoppas det ! Bara det inte blir försent.

_M. Varför har du så bråttom ? Huvudsaken är att det blir fullt, ett par dagars försening betyder inte så mycket. Det finns inte någon bakom som jagar oss.
(Först sätter sig M. till bords. Sedan de andra.).

_M. Varför väckte du inte pappa ?

_G.K. Låt oss äta i lugn och ro. Jag ger honom mat senare. Låt honom vara nu.
Vilken livlig människa han var en gång vet ni ? Han var så aktiv jämt.
“ Man måste se när vargen blir gammal “ brukar man säga. Här är det ett exempel. När vargen blir gammal blir det så här...

_K. Om alla gubbar vore så. Han klarar ju sig själv, sina behov.

_G.K. (Skrattar lite bittert) Du kan tro så...
(Alla dricker sitt te och äter sin mat och försöker vara tysta, G.K. häller te i glaset när de är urdruckna. G.K. puffar på sin son när maten är slut, så att han ska hämta mer. Plötsligt rör G.M. på sig i sin säng. Tittar på dem som äter, utan att visa något intresse).

_G.K. Varsågod.(Till de andra) Ge honom plats, låt honom sitta. Varsågod kom.
(Hon försöker med sina händer hjälpa honom. Drar honom till matduken)
(M. hjälper också till. G.K. försöker stoppa något i sin mans mun. Nästan med våld. Det ser ut som om G.M. får i sig besk medicin).

_G.K. (Öppnar sina händer och ber Gud) O min Gud ! Gör inte så mot mig. Ta mig till din närhet när tiden är inne.

_G.M. (Med mycket låg röst, nästan omöjlig att höra) Alla har gett sig iväg. Jag har också gett mig iväg.

_M. Ät din mat pappa.

_G.M. Alla ungdomar har gett sig iväg. De har inte återvänt. Men vad har vi gjort ? Vi har återvänt. Varje år återvände vi när vintern tog slut. Vi tog med oss vårt mjöl,socker, salt, råg och vete som vi jobbade för och skaffade under hela vintern. För att alla människor här skulle få äta. Vi har lärt er alla att vara tystare varje år och vi återkom hit. Vi är här nu jämt. Det är därför det är min rättighet att skjuta med geväret. Detta har upprepats varje år. Det skall bli likadant även nu och det kommer att fortsätta också i framtiden så här.

_M. Ät din mat pappa.

_G.M. Den tappra är den som återvänder för alltid när barnen blir stora. Den tappra är den som återvänder för att njuta av skrika högt. Är det någon bland er som ifrågasätter min tapperhet ?(Tystnad). När skall vi skjuta med våra gevär ?

_M. Kanske imorgon pappa.

_G.M. Man underskattar mig. Som om jag kom tillbaka till min födelseplats liksom de elefanter som är nära döden.

_M. Låt folk säga vad de vill pappa. Den som vet,vet. Du återvände därför att du älskar din jord.

- _G.M.** (Han gråter) Om ni vill fråga varför jag återvände hit egentligen. Själv vet jag inte... Ingenting smakar längre, varken äta eller dricka, ingenting. Till och med att skjuta med geväret. Ingenting fungerar i kroppen. Fågeln kvittrar inte, tanden biter inte. Är det att leva ?
- _G.K.** (För sig själv). Din tand har alltid bitit. Din fågel teg aldrig. (Till sin man) Prata inte strunt, ät din mat !
- _K.** (Mycket tyst) De gjorde det outhärligt för oss.
- _G.M.** Min vän ! Om du lever måste din fågel kvittra, din tand måste bita. Just då säger jag att man lever.
- _G.K.** Vi har upplevt de dagarna då din fågel kvittrade ! Men det är de andra som har njutit av det, och jag fick ingen del av det.
- _G.M.** Om du inte uppskattar det, så får du naturligtvis ingen glädje av det.
- _G.K.** Om man försöker få fågeln att kvittra tre gånger om dagen blir det bara besvär ! Om man äter honung varje dag blir man trött till sist.
- _G.M.** I så fall får de andra fåglarna kvittra. Skyll dig själv.
- _G.K.** Du bara pratar nu för tiden. Jag är Gud tacksam att jag upplever dessa dagar när din fågel inte kvittrar, tack och lov !
(Bli arg). Drick ditt te ! Du behöver inte några tänder för att dricka te.

Titta, även om du är tandlös rinner teet in i din mage. (Med låg röst) Men Om din fågel inte kan flyga längre är det förgäves att anstränga sig !

_G.M. (Blir arg). Tyst kvinna ! blanda inte dig i mina angelägenheter.

_G.K. Okej, okej. Men du gråter över spilld mjölk. Du får kanske en viss tröst genom att gråta ändå. (G.M. gråter tyst medan de andra äter sin frukost. Solen skiner ute. G.M. dricker också sitt te, avslutar sin frukost. Han stiger upp och går till toaletten. K. och U.K. börjar duka av. G.M. kommer in och sätter sig. Medan U.K. diskar tyst i det köksliknande rummet, ber G.M. genom handrörelse K. att få sin cigarett.).

_M. Ge !
(K. tar en cigarett från paketet som hon hade gömt och ger den till G.M.. Han tar cigarettens med glädje. Med en handrörelse ber han sin son att tända cigarettens. M. tänder pappas cigarett).

_G.M. (Tar njutande halsbloss. Blir tyst ett tag. Han säger till sin son) Du kände inte till din farbror. Om han hade levt, skulle han nu ha varit här med mig. Han var två år äldre än jag. Han var mycket inåtvänd, brukade aldrig prata. Vi alla var rädda för laviner. Vi fick inte göra oväsen alls. Men han var ändå räddare. (Han visar rummet) Vi brukade lägga oss bredvid varandra. Ibland vaknade han av en mardröm och han var genomblöt av svett. Jag brukade fråga vad som hade hänt. Han brukade inte svara. Men en dag berättade han allt för mig då jag lovade att hålla tyst och inte avslöja något för någon. Han var så orolig att det skulle bli en katastrof efter ett buller.

“ Vi kan vara mycket försiktiga men någon annan kan göra ett misstag. Då blir det genast slutet för oss. Ett buller och alla dör. Vi kan inte. göra något. Gud, vad hemskt att vara hjälplös ! “ Sade han.

Han var rädd. Han levde hela tiden med den rädslan. Rädslan förtär människan, gnager. Rädslan är människans varg. En gång vaknade han mitt i natten och berättade för mig så här: “ Just nu vill jag gå ut och skrika. Jag tror att jag inte kan låta bli längre. “ Jag sa då: Är du galen ? Om den kommer över oss, då dör vi allihopa. Du var rädd, va ? Är du inte rädd längre ? “ Han svarade så här : “ Rädslan hjälper inte. Jag är trött på att vara rädd jämt. Jag kan inte klara det längre. Det är bättre att dö och inte vara rädd längre, än att leva med rädsla. Jag skall skrika högt en dag. Så skall jag bli av min rädsla. Jag vill skrika.”

“ Det blir bra” sa jag. “ Du räddar oss också, vi blir av med vår rädsla.”

Men jag ångrade mig genast. Jag blev mycket rädd, för han kunde ta på allvar vad jag hade sagt.

(G.M. somnar plötsligt. M. tar bort pappans askkopp. U.K. som håller på att diska vinglar till en stund, hennes ansikte dras ihop i grimaser som om hon har ont någonstans. U.M. blir orolig och går till henne).

_U.M. (På ett sätt så att ingen annan ska höra) Vad är det ?

_U.K. Nu började det igen.

_U.M. Det går över.

_U.K. Jag kan inte stå ut...(jämrar sig). Jag kan inte stå ut.

_U.M. Du måste.

_U.K. Jag kan inte hjälpa det.

_U.M. Ha tålamod !
(G.K. misstänker något och hon börjar observera de två. Men hon får inte en riktig uppfattning om vad som pågår.)

_U.K. Vad kan jag göra ?

_U.M. Låt dem inte förstå något.

_U.K. Men hur ?

_U.M. Låt oss gå in i rummet.
(U.K. och U.M. går försiktig in i rummet, som om det inte pågår någonting märkvärdigt. U.K.s värkar fortsätter).

_U.M. Hur är det nu ?

_U.K. Det fortsätter.

_U.M. Det går över.

_U.K. Det som vi var rädda för har antagligen förverkligast. Jag har aldrig upplevt en sådan smärta. Det här, är inte något annat... Det här är värkar! Det är säkert värkar ! (Hon gråter tyst) Vad skall hända nu ? Vad skall vi göra ?

_U.M. (Lite förtvivlad, men ändå) Nej, det är det inte ! Tiden är ju inte inne ännu. Vi var tillsammans första gången nära nyårshelgen. Det har inte ens gått nio månader. Det är tio dagar kvar...(Han räknar på sina fingrar). Du har minst en månad kvar. Det går säkert över. Var inte pessimistisk !
(K. märker att svärdottern inte är i närheten. Hon tittar på diskstället. Hon blir arg, för hon tror att svärdottern har lämnat disken till henne. Hon börjar diska. M. täljer små träbitar med sin kniv. G.K. försöker förstå vad som pågår. G.M. sover oroligt. Han snarkar då och då K. diskar

färdigt.).

_K. (Medan hon torkar sina händer) Har du sett svärdottern ?

_M. De gick in i sitt rum. Varför frågar du ?

_K. Hon lämnade disken kvar.

_M. Var inte så hård mot henne. Förlossningen närmar sig.

_K. Jag önskar att jag hade en svärfar som du. Det fanns inte någon som tänkte så som du.

_M. Blanda inte ihop med den gamla tiden.

_K. När det gäller mig, “ Blanda inte “. men titta nu, jag sköter om dem, båda två till och med !

_M. Du skall sköta om, det är din plikt. Våra barn kommer att sköta om oss också.

_K. Jag blir förvånad när du förväntar något av nutidens ungdomar. Vänta bara, tror du att de återvänder. Vems barn har återvänt nuförtiden förresten ? Är det våra barn som skall återvända ?

_M. Mitt barn är annorlunda... Han återvänder.

_K. Ditt barn kommer att vilja kanske. Men tillåter din svärdotter det? Titta på din son, han bara lyder henne. Som om ingen annans fru har blivit gravid ! (G.K. märker att hennes son och hans fru diskuterar något. Hon försöker förstå. Hon försöker från andra sidan se in i rummet).

_M. Låt inte din svärmor vakna.

- _K.** När man säger sanningen blir det en svärmorsklagan.
- _M.** Du gick faktiskt för långt. Vi har ju också upplevt när du var svärdotter. Jag har inte glömt vad du har gjort mot min mor. Du trakasserar den stackars kvinnan ännu. (Tystnad... U.K.s värkar avtar. Hennes man torkar sin frus svettiga ansikte).
- _U.M.** Du ser, det gick över.
- _U.K.** Hoppas det.
- _U.M.** Låt oss gå ut till vardagsrummet. Låt dem inte misstänka något. (U.M. och hans fru kommer in. Hon försöker tydligen lösa gåtan i sin hjärna. U.K. går mot köket.).
- _K.** (Lite förebrående) Låt det vara min dotter. Jag har ju diskat.
- _U.M.** Hon var lite yr i huvudet mamma...(U.M. sitter bredvid sin far. Han tar några träbitar. Han börjar också tälja. Han gör färdigt ett stycke och tar en annan bit. U.K. täcker över den gamla mannen.).
- _G.K.** (Lite försiktig, tveksamt) Min son... Var snäll och...
(Både M. och U.M. stiger upp genast. Det är tydligt att de inte vet att G.K kan gå. De två hjälper G.K. på varsin sida och leder henne till toaletten).
- _K.** (Går upp efter dem och stänger dörren) Fan ta dig !
- _U.K.** Men snälla mor, hon säger åtminstone till. Om hon inte hade sagt något vad ... vad skulle vi göra då ?
- _K.** (Arg) Vad skulle vi göra ? Vi skulle stå ut... Jag skulle inte bry mig om det, om någon hade varit lite hjälpsam mot mig.
- _U.K.** Jag ber om ursäkt mor. Jag blev alldeles tung i kroppen. Men jag försöker göra mitt bästa ändå. (K. svarar inte. De tiger. M. och U.M. kommer släpande med G.K. De lägger henne på hennes säng (madrass).
- _G.K.** Gud vare lov med er ! Låt saker och ting ni håller förvandlas till guld. Gud

vare snäll att uppfylla vad ni önskar er. Må Gud ge dig ett friskt barn.

_U.M. Det hoppas jag snälla farmor. Hoppas att det sker precis punktligt. På så sätt blir vi fri från våra farhågor ! (M. och U.M. fortsätter tälja. G.K. förbereder att nysa tyst, genom att hålla för sin näsa och sin mun med sin hand.).

(De andra säger): Prosit, må du leva länge !

_G.K. Hoppas att ni alla upplever det.

_G.M. (vaknar plötsligt. Fortsätter att berätta historien om sin bror)

Jag sa ” Nej ”...” Du får inte göra så ! Du får inte skrika ! Vi alla dör annars ! Tänker du inte på att vi dör allihop.” ” Jag tänker på det men jag kan inte låta bli ändå. Jag vill gå ut och skrika högt...” Ibland gapade han och gestikulerade med knutna händer. Jag visste att han var ledsen när han berättade detta. För han grät medan han berättade.

“ Ni alla ska dö på grund av mig. Gud bevara mig, vilken hemsk passion som jag har inom mig. Att önska så mycket att så starkt önska att få skrika, det har aldrig upplevts i mannaminne. Det är lika starkt som att önska ha en kvinna. Jag vill skrika med hela min själ. Jag kan inte ändra mig. Jag kan inte stoppa mig själv.”

Jag var också i nödläge, till och med ännu värre. De alla andra hade en gemensam rädsla. Men min rädsla var dubbelt så stor, därför att jag var orolig för att min äldre bror nångång skulle skrika. Jag kollade min bror hela tiden. Jag följde efter honom även om han gick till toaletten.

Jag brukade titta på hans ögon, med frågande, undrande, bedjande ögon. Ibland öppnade han sin mun. Men så snart han mötte mina bedjande blickar, teg han. En dag sade han till mig så här : “ Jag vill inte längre skrika.”

“ Är det sant ? ” frågade jag. Han sa “ Ja”. Jag kan inte beskriva hur glad jag blev. Jag kunde inte låta bli att gråta. Min äldre bror är på bättringsvägen, tänkte jag. Så fortsatte han så här “ Hur högt kan jag skrika egentligen ? Att skrika tröstar inte mig . Jag skall skjuta med gevär. Ja visst, jag skall skjuta.

Då kommer alla laviner mot oss på ett fantastiskt sätt.” Men min goda Gud !
Min bror är på väg att bli tokig inför oss alla. Jag kunde inget göra. Jag gick till min far för att berätta. “ Det är bra” sa pappa. Och han fortsatte : “ Om vi gömmer all ammunition händer det ingenting.” Men, sa jag, det är inte en bra lösning. Om han blir nervös och arg då ! Då skulle han föredra att skrika. Förresten man behöver inte skjuta. Ett högt skrik räcker för att åstadkomma katastrofen. Min äldre bror är fast besluten. Du försöker dölja den verklighet för att skydda honom. Jag är också din son. Jag kommer att dö då. Ni med. Om vi inte avslöjar detta, blir vi alla ansvariga inte bara du, även om vi slipper faran. Du måste acceptera detta far. Min äldre bror har blivit galen. Om vi inte anmäler honom så att de vid tar åtgärder, så skriker han kanske någongång när han blir helt tokig och alla berg kommer mot oss. Hur många av oss kan överleva ?”

Min far började då för första gången tänka djupt på saken.

(G.M. somnar igen)

_M. (Till sin son) Har du hört talas om denna historia.

_U.M. Naturligtvis.

_K. Vi har ju lyssnat många gånger.

_U.K. Till och med jag har hört den minst tre gånger.

_G.K. Ingen har lyssnat på hans historia som jag. Han har aldrig glömt denna sorliga historia. Han kommer att minnas den tills han dör om jag föstår rätt.

(M. och U.M. fortsätter att tälja träbitarna).

_G.M.

(Vaknar igen och fortsätter precis från den punkten då han somnade)...
Min far kunde inte motstå längre.” Du har rätt” sa han. Han gick till By-
rådet och anmälde. De lyssnade utan att säga något... De svarade inte på
en lång stund, därför att de aldrig upplevt något sådant.

Men min pappa ville ha besked och frågade :” Vad skall ni göra med min son
?. Jag har rätt att veta”. Domarna svarade efter en stund:” Vad säger du
medborgare !. Det är klart vad vi skall göra. Vi skall väl inte vänta till den
dagen då vi skall dö. Vi skall täppa till hans mun och binda fast hans fötter och
armar.” “ Hur länge?” “ Tills faran är över. Men det går inte att öppna hans
mun. Hur kan man lita på en galen människa ? Om han skriker.”

Men min far hade rätt och han insisterade därför: “Hur kan en människa klara
sig utan att äta, utan att dricka ? Ni lämnar honom att dö helt medvetet...”

Men de har inte lyssnat på honom alls. De har täppt för broderns mun och
bundit fast hans fötter och armar. Han kastades in i ett litet rum. Vakterna gav
honom då och då lite mat. De hade vidtagit alla åtgärder för att hindra honom
att skrika medan han åt. De täckte hans mun med sina stora händer. Det varade
så där i femton dagar. En dag kom de hem och meddelade “ Sonen har dött.”
Vi fick aldrig veta om han dog en naturlig död eller om han mördades...(Han
somnar).

_G.K.

Min första förlossning skedde strax efter faran. (Till sin son) Du föddes
då. När första snön föll lämnade vi den här platsen. Även där, dit vi
flyttade, var vi länge tysta som här. Platsen vi åkte till var en statsdel vars
invånare bestod av folk härifrån som vi. Även där fortsatte våra levnads-
vanor. Vi invandrare var alltså tysta och ängsliga. De fast bosatta invånarna
tyckte mycket om oss. De ville att vi skulle sköta alla möjliga sysslor,
därför att vi aldrig sade nej och inte visade någon reaktion. Vi accepterade vad
de betalade och vi klagade inte när de inte betalade.

Kom kom... Gå gå... Ge ge...

Det var vi som skötte de allra besvärligaste jobben. De fast bosatta invånarna var mycket annorlunda. De var bullriga och bråkiga. Du kunde gapskratta hur högt som helst. De tyckte om oss, men de gav oss inte tillstånd att ha en kritisk hållning när det gällde deras angelägenheter.

“ Vi har tagit emot er ! Vad vill ni mer ? Varsågod och jobba ! Vi kan inte tillåta destruktiv kritik ” brukade de säga.

Senare föddes vårt andra barn. Det var också en pojke. Men han överlevde inte. Efter honom fick vi en dotter. Inte heller hon levde länge. När det gäller denne, min man. Han började bli annorlunda. Till synes var han ledsen över sin bror. Varje kväll kom han hem berusad. “Denna sorg kommer att döda mig” brukade han säga. Jag trodde på honom. Senare fick jag veta att han hade en annan kvinna. När jag frågade varför? Svarade han att han inte visste vad han gjorde. Han sade att jag inte skulle anklaga honom. Han hade börjat träffa ortens alla kvinnor i tur och ordning. Han försökte att ursäkta sig genom att säga att han inte stod ut med den sorg som tanken på hans bror väckte. “Låt mig trösta mig! Annars dör jag av sorg” brukade han säga. Jag lärde mig av min man att vilka fantastiska varelser kvinnorna är för att lindra mannens sorg och kval...

Vi hade en granne, en äldre kvinna. Hon visste att min man var en kvinnotjusare. En dag besökte hon mig och sade att det fanns många sätt att få männen att återkomma hem.”I stället för att gråta och gnälla måste du göra dig i ordning och möta din man med ett glatt ansikte” sa hon.

Jag gjorde som hon sa. Men han såg mig inte ens. Efter detta rekommenderade hon att jag skulle laga de maträtter som han uppskattade mest. Men han smakade inte ens, även om jag lagade hans favoriträtter, därför att han redan var mätt när han kom hem. Mycket berusad och mätt. Jag lärde mig av min man att det var svårt att bjuda på mat till en redan mätt människa. Till sist rekommenderde vår erfarna granne ett tredje trick. Vi, jag och barnet, skulle då och då bli sjuka. På det sättet lärde jag mig att man kunde dra människans uppmärksamhet genom sjukdom. "Det räcker inte om bara barnet blir sjukt. Även du måste bli sjuk... Så att han inte hyser något hopp om att du kan sköta barnet" Jag lydde kvinnans råd och jag lyckades få min man att återvända hem. Men priset jag betalade var så högt..."

Bry er inte om han ligger där som en ängel. Han har varit så elak mot mig ! (Plötsligt börjar U.K.s värkar. Hon blir t.o.m. liggande på knä. Med enorma ansträngningar tar hon sig till rummet som ligger intill. Hennes man märker detta och han följer efter henne... Han hade ju uppmärksamheten på sin fru. Men även G.K. såg vad som hände. Hon försöker, förskräckt , förstå vad som pågår.).

_U.K. Jag står inte ut längre. Oh min Gud ! Jag kan inte stå ut !

_U.M. Vad kan jag göra ? Ha tålamod.

_U.K. Detta är födslovärkar. Du måste förstå ! Oh min Gud ! Gör vad du vill !
Hjälp mig !
(G.K. försöker säga något till M. genom handrörelser... När M. inte förstår, står hon upp och går mot sin son. K. blir förvånad när hon märker

att G.K. kan gå på sina ben. Hon blir nästan stum.)

- _G.K. Min son ! Vår svärdotter !
- _M. Vad är det mor ?
- _K. Hon gick ! Din mor kan gå !
- _M. Mor, du kan gå !
- _G.K. Går jag ? Ja, ja, jag kan gå. Men det är inte så viktigt att jag går. Svär-
dottern skall föda.
- _M. Vad säger du mamma ?
- _K. Din mor går.
- _M. Har du inte hört vad hon sade ? Hon säger att svärdottern föder !
(Alla tre går in i rummet. De följer ett tag vad som pågår. De andra (Unga
paret) märker inte att de kommit in. U.M. försöker säga till sin fru med
handrörelser att hon ska vara tyst. Men U.K. lider av värkar.).
- _M. Vad händer min son ?
- _K. Händes det något ?
- _U.M. Det har inte hänt något.
- _K. Men titta !
- _U.K. Jag har ont i magen. (Hon försöker dölja) Det går över nu. (Alla stirrar
på U.K. medan hon försöker dölja sina värkar. Hon orkar inte längre och
sjunker ner på sina knän).
- _K. Detta ! Detta ! Min Gud !
- _U.M. Nej mor ! Hon har bara ont i magen.
- _K. Hoppas det. Vill du dricka vatten ?

- _U.K. Jag står inte ut längre. (Hon börjar jämra sig)
- _U.M. (Han försöker täppa till sin frus mun). Det går över nu.
- _K. Det gör det inte.
-
- _M. Vad händer här ?
- _U.M. Hon har ont i magen far.
- _K. Det liknar inte alls ont i magen. Jag har fött många barn. Det är födslo-
värkar, födslovärkar.
- _M. Men gud !
- _G.K. Vad var det jag sa !
- _K. Vad ska det bli nu ? (U.K.s värkar har gått över. Hon lugnar sig nu. Men
hennes ansikte är fullt med svett droppar).
-
- _U.M. Jag hade sagt att det skulle gå över. Titta det gick över.
- _K. Det gick inte över. Det tog bara en paus. Snart börjar det igen.
- _M. Hur vet du det ?
- _K. Vem skall då veta om jag inte kan veta ? Jag födde ju fler än sex barn,
fastän de flesta inte levde. Låt oss prata öppet, detta är födslovärk.
(Tystnad för några sekunder).
-
- _U.M. Hur kan du vara så säker mor ?
- _K. Du har kanske inte hört. Förutom att föda dig har jag ju upplevt detta
minst fem gånger. (Tystnad)
-
- _M. Vi måste vara säkra på det.

- _U.K. Det gick över. Jag hade ont i magen, men det försvann nu.
- _G.K. Det blir alltid så. Det gör först ont, men det går över sedan. Det börjar igen, det försvinner igen. Men, sedan...
- _U.M. Hur ?
- _M. (Beslutsam) Gå och hämta barnmorskan...
- _U.M. Men...
- _M. Vi måste hämta henne. Om det inte är födslovärkar, då är det inget problem. Både ni och vi lugnar ner oss. Det är bättre att vara vaken än att sova med rädsla.
- _U.M. Om detta är födslovärkar ?
- _M. Gå och hämta henne.
- _U.M. OM detta är födslovärkar ?
- _K. I så fall skulle vi ha gjort vår skyldighet. Det finns inte någon annan lösning. Vi måste hämta barnmorskan. (Tystnad fortsätter lite till)
- _M. Vi får inte längre bära ansvaret. Varje sekund som passerar blir till vår nackdel. Vi måste lyda reglerna.
- _U.M. Men...
- _M. (Beslutsam) Vi får inte riskera allmänhetens liv. Vi får inte glömma att vi är skyldiga att göra en anmälan om det föreligger något negativt. Vi känner till reglerna. Vi får inte motsätta oss dem. Hämta barnmorskan.
- _U.M. Nej !
- _M. Vi måste hämta henne !
- _U.M. Det är ju inte födslovärkar. Det hände likadant tidigare. När hon gick till toaletten försvann hennes värk. Det är ingen fara. Ni ser själva också att hon inte har bekymmer. Låt oss vänta lite till...

- _M. På vad skall vi vänta ? Skall vi vänta på hennes förlossning ?
- _U.M. Hon skall ju inte föda.
- _M. Hur vet du ? Vi måste vara säkra på hur det är. Hämta , sa jag.
- _U.M. Vänta mamma ! Vi behöver inte göra onödiga saker. Vänta !
- _M. Varför ska hon vänta? Du får oss att förlora tid ! Skynda dig ! Gå och hämta !
- _U.K. Vänta mamma ! Det gick ju över. Jag har inget problem. Jag svär att det inte är någon födslovärk.
- _G.K. Men varför är du rädd då min lilla flicka om det inte gäller födslovärkar ? Barnmorskan säger sanningen. Ni och vi lugnar oss allihop. Är det inte så mitt barn ?
- _M. Min mor har rätt. Vi måste vara på den säkra sidan. Det är bara barnmorskan som kan säga till oss.
- _U.M. Men om detta är födslovärkar ?
- _K. Vi har ju redan svarat på det. Har vi inte gjort det ? Om vi inte meddelar i god tid blir vi inte alla straffade då? Vet du inte detta, att dölja en sådan sanning, är det allvarligaste brottet ?
- _M. (Beslutsam) Vi måste vara säkra. Är det kanske så att ni låg med varandra för tidigt ?
- _U.M. Hur kan du tro att jag är så ansvarslös ?
- _M. Varför försöker du hindra barnmorskans besök då ? Säg mig varför ?
“ Säg” sa jag, hör du inte ? Säg, säg! Hör du inte mig ? Säg !
(M. Kommer närmare sin son, håller honom hårt, skakar. På så sätt försöker han lugna sig lite...).

- _U.M.** Det är inte så far, som du tror. Jag svär att det inte är så.
- _M.** Varför är du rädd då skitunge!(Han fortsätter hålla honom med sina armar).
Du kommer att smutsa ner min heder. Kunde du inte vänta en månad till,
för fan ! Om du hade behärskat dig skulle inte det här ha hänt. Vi kan inte
gå ut och träffa folk hädanefter. Vår familj skall betraktas som en familj
utan heder. Det var som fan!
Du kunde inte vänta och kastade oss in i faran. Mitt rykte och min heder skall
bli värdelös. Vår familj skall man minnas som en ansvarslös familj för din skull
! Folk ska frysa ut oss. De kommer inte att lita på oss. Vi kommer att bli
mobbede !
- _U.M.** Jag sa ju att jag inte gjort så pappa !
- _U.K.** (Gråtande) Vi har inte gjort någonting sådant far ! Vi har inte gjort något
fel !
(M. står stilla ett tag, som om han fattar att han har gått lite för långt)
- _K.** (Hon räddar sin son från fadern) Släpp honom fri ! Han säger ju att han
inte gjort så som du tror.
(M. släpper sin son fri. Han väntar ett tag. Han lugnar sig).
- _M.** (Ändå beslutsam). Vi måste vara säkra i så fall. Gå och hämta barn-
morskan ! Skynda dig ! Fort, fort !
- _K.** Vad skall jag säga ?
- _M.** (Han tigger ett tag och tänker lite). Du säger att vi blev misstänksamma
angående vår svärdotters situation. Vi vill att du ska kasta ett öga på
henne. Vi vill vara på den säkra sidan. Men glöm inte att hennes värkar
nyss kändes. De får inte tro att vi har förlorat tid !
(K. tar på sina axlar en schal och går ut tyst. U.K. gråter i tyshet, hjälplös,
medan de andra väntar med oro)

ANDRA AKTEN

II

(U.K. sitter i sitt rum, ledsen och orolig. U.M. sitter bredvid henne, funder-
sam, som om han tänker på en utväg. G.K. sitter och stirrar på dörren. M.
går omkring i stora rummet. Han tittar ut då och då genom fönstret. G.M.
sover. Ytterdörren öppnas och K. kommer in).

_M. Vad hände ?

_K. Jag har berättat .

_M. Vad sa hon ?

_K. Hon kommer .

_M. Varför kom hon inte med dig ?

_K. Hon sa att hon måste underrätta vakterna. (K. går in i sin svärdotters rum.
Lite tveksamt smeker hon hennes hår för att trösta henne.).

_U.K. Har hon kommit ?

_K. Hon skall komma. Hände det något när jag var borta ?

_U.K. Nej.

_K. Hoppas att det inte händer något vi är rädda för.

_U.K. Gud bevara oss.

_K. Det är kanske inte födslovärkar.

_U.K. Gud bevara oss.

_K. Du blev inte arg på mig, eller hur ?

_U.K. Har jag rätt att bli arg ?

_K. Vad skall vi göra ? Vi är tvungna att anmäla, fortast möjligt. Jag eller någon annan spelar ingen roll. Någon måste underrätta.

_U.K. Jag vet (Tystnad)

_U.K. Jag är rädd.

_K. Vi kan inte göra något !

_U.K. Jag är mycket rädd.
(M. kommer in till K. han verkar nervös. Han har kanske sett genom fönstret barnmorskan närma sig).

_M. De kommer.

_K. Välkomna !

_M. Varsågod. (Barnmorskan kommer in. Första vakten följer efter)
(B.) (1.V.)

_B. God morgon !

_1.V. God dag !

_M. God morgon !

_U.M. Det samma

_K. Det samma

_G.K. Välkommen mitt barn. (B. kysser G.K.s hand)

_G.K. Tack så hjärtligt mitt barn. (U.M. kysser i sin tur B.s hand)

_B. Tack min son !

_U.M. Det är inte födslovärkar.

_B. Hoppas det.

- _K.** Vill du dricka något ?
- _B.** Vid sådana här tillfällen är det tiden som är viktig. Låt oss inte dra ut på det. Om ... om det inte är det vi är rädda för, då kan jag kanske dricka ett glas te, innan jag går.
- _K.** Hoppas det.
- _B.** Jag hoppas med. Var är svärdottern ? (K. går före, B. följer efter)
- _M.** (Till 1.V.) Stå inte, sitt ! (1.V. sätter sig. B. kommer till U.K. hon smeker hennes hår).
- _B.** (Till K.) Du får gå ut. (K. går ut till de andra)
- _B.** Allt väl hoppas jag mitt barn.
- _U.K.** (Med darrande röst) Tack snälla tant.
- _B.** Låt oss prata lite först.
- _U.K.** Okej.
- _B.** Men du måste svara på mina frågor korrekt. Är vi överens ?
- _U.K.** Visst.
- _B.** När var ni tillsammans första gången ?
- _U.K.** I mitten av december.
- _B.** Hände det något tidigare mellan er ? Såsom kyssande eller liknande. Även om ni har gått lite för långt, måste du säga sanningen.
- _U.K.** Jag döljer ju ingenting.
- _B.** Jag frågar ju för ditt bästa.
- _U.K.** Jag svär att jag inte döljer något.
(B. räknar på sina fingrar. Hon räknar igen en gång till)
- _U.K.** Jag är mycket rädd tant.

- _B.** Det är inte något att vara rädd för mitt barn. Ni har inte gjort något misstag tidsmässigt. Enligt denna räkning har ni en månad kvar.
- _U.K.** Hoppas det.
- _B.** Om du föder nu, betyder det att ni kanske har varit tillsammans en månad tidigare. (Hon räknar igen) Det stämmer. Men du vet säkert, om ni räknade fel upptäcks det i alla fall. Om du inte döljer något för mig, är det inte födslovärkar som du lider av nu.(Hon tittar misstänksamt på U.K.s ansikte).
- _U.K.** (Hon förstår att B. misstänker något). Jag döljer inte något. Jag svär att jag säger sanningen. Hur skulle vi ha kunnat vara tillsammans tidigare förresten ? Våra familjer tillät oss inte ens se varandra från långt håll. Hur skulle de tillåta oss att träffas på tu man hand.
- _B.** Du vet eld och krut kan inte vara tillsammans min flicka.Glöm inte att man upplevt en fruktansvärd händelse här i byn.
- _U.K.** Var det du som var inblandad ?
- _B.** Det var inte jag. Verkar jag så gammal förresten ? Det har hänt för länge sedan. När min farmor ännu var ung. men det har inte hänt något sådant, efter det. Hoppas att det inte händer nu igen.
- _U.K.** Hoppas det.
- _B.** Du är inte längre rädd va ?
- _U.K.** (Trots att hon fortfarande är rädd). Det stämmer, min rädsla är borta.
- _B.** Det är bra. Rädslan påverkar hur det går. Nu kan vi titta lite närmare. För att vara mera på den säkra sidan. Lagg dig ! (U.K. lägger sig på sidan).
- _B.** På din rygg. (U.K. lägger sig på sängen, huvudet mot åskådarna)
- _U.K.** Är det så ?

- _B.** Ja. Du skall dra upp dina ben mot magen. Båda benen. Dra upp din klänning. Mycket bra. (B. drar upp kvinnans klänning ännu mer).
- _B.** Lyft upp din stjärt. Lyft , lyft. (Hon drar av U.K.s underbyxor). Så där ja, mycket bra. Det finns inte någonting att vara rädd för. (Hon böjer sig, kontrollerar henne. Hon stiger upp).
Du får ta på dig dina kläder.
(U.K. klär på sig och stiger upp. Hon väntar med båda händerna knutna framför sig på magen).
- _B.** När kom dina första värkar ?
- _U.K.** (Det syns att hon ljuger). Innan man underrättade dig.
- _B.** (Blir arg) Ljug aldrig för mig ! När hände det ? Jag måste veta. Låt inte de andra veta, men jag måste veta. Jag hoppas att du inte ljög tidigare heller.
- _U.K.** Jag har inte ljugit.
- _B.** Jag frågade efter de första värkarna.
- _U.K.** (Tvekar) Innan solen gick upp.
- _B.** Och sen...?
- _U.K.** Det avtog lite, sen började de igen.
- _B.** Och sen ?
- _U.K.** Det hände samma sak en gång till.
- _B.** Och sen ?
- _U.K.** Det hände igen.
- _B.** Och sen ?
- _U.K.** Det hände inget mer.
- _B.** (Tiger en stund). Du vet mitt barn, jag känner din mor väl... vi har varit grannar i årtal. Jag blev ledsen egentligen. Men jag måste meddela Rådet. Det är nödvändigt, dels för reglernas skull och dels för samhällets bästa. (Hon dämpar sin röst). Berätta för dem endast om de sista värkarna. Har du fattat ?

- _U.K.** Jag har fattat.
- _B.** Annars blir de andra i ditt hem ansvariga också. Glöm inte heller att man alltid skall hoppas på det bästa inför Gud. Det är kanske inte födslovärkar.
- _U.K.** (Hjälplös) Hoppas det. Skall min mor och far följa med också ?
- _B.** Nej ! Det är mot reglerna.
- _U.K.** Åtminstone min svärmor kanske.
- _B.** Det finns inte något sådant i traditionen. Rättegången äger rum i kvinnans hem. De brukar aldrig ta hänsyn till känslor.
(B. går till de andra).
- _M.** Vad hände ?
- _B.** (Till K.) Låt mig tvätta mina händer. (K. tar lite vatten ur en kokande kastrull, blandar med kallt vatten och håller vattnet över hennes händer i köket).
- _K.** Är det så att ?
- _B.** (Medan hon torkar sina händer).Innerst inne önskade jag något annat, men det gick inte. Jag får inte dricka ert te. Bli inte arg på mig. Det är en regel. Jag måste underrätta. Vad skall jag säga ? Hoppas det blir bra.
(Till den 1.V.en) Du skall vänta här !
(B. går sakta ut. K. stänger dörren efter henne. Alla är ledsna. G.M. sover. U.M. går till sin fru. U.M. och U.K. kramar varandra).
- _G.M.** (Han vaknar. Tittar sig omkring. Han fortsätter prata där han slutade innan han somnade)... Men det var inte så om ni frågar mig. Min äldre brors död var inte en spontan, naturlig död ! Han mördades. De hänsynslösa mördade honom ! (Han ser plötsligt den 1.V.en) Ni vakter ! Ni !
(Han sträcker hotfullt ut sin hand mot honom). Det var ni som mördade honom. Ni , genom att kväva honom med era händer...

Mördare ! Mördare vakter ! (G.K. försöker lugna ner sin man)
MÖRKRET FALLER.

III

(Väntan i spänd atmosfär. Den 1.V. försöker förstå G.M.s beteende.G.M. har tystats ner men tittar ändå argsint mot vakten då och då. M. går omkring i rummet och tittar ibland ut genom fönstret.)

_M. De kommer !

_K. (Till G.K.). Du kan i alla fall gå. Stig upp... På det sättet visar vi vår respekt mot dem.

_M. Jävlas inte med min mor !

_G.M. De har kvävt honom. Mördare ! Mördare vakter !

_G.K. De här vakterna är inte desamma. Du blandar ihop alltihop !

_G.M. Det gör jag inte. Han var en av dem,jag vet att det var du ! Din elaka jävel ! Mördarvakt !

_1.V. (Till G.M.) Vem har vi mördat ? Jag har inte mördat någon.
(Till de andra) Vad säger den här mannen ?

_M. (Till 1.V. viskande). Min far har blivit mycket gammal. Så gammal att han tror en händelse som har skett för länge sedan, har skett nyligen.

Bry dig inte om det.

_G.M. (Säger med ilska) Mördarvakt ! Mördarvakt ! Mördarvakt !

_1.V. Fan !

_G.M. Mördarvakt ! Mördarvakt !

_1.V. Men det går inte så !

_M. (Tittar på 1.V. som om han ber om ursäkt och vänder sig mot sin far).

Håll käften snälla far ! Var tyst ! (Till de andra) De har kommit.

(G.M. blir ledsen och tiger. Alla t.o.m. G.K. vänder sig mot dörren.

M. öppnar dörren.)

_M. Varsågoda !

_K. Välkomna !

_G.K. Bra att ni kunde komma.

(Byrådetts medlemmar O., K.M., M.M., B. och allra sist 2.V. kommer in)*

_O. Hej !

(Husfolket är mycket artiga.De säger en och en "Hej", "Hej", "Varsågoda"! "Välkomna").

_G.M. (Han visar sin fru den 2.V. och säger viskande) Här är den 2.V. som var med. (G.K. försöker lugna ner honom).

_K. Var vill ni sitta ?

_O. (Tittar sig omkring i rummet). Vi kan sitta lite högt; det bör vara så för sakens natur.

_M. (Visar med sin hand) Är det bra att sitta här ? (O. tittar på de andra medlemmarna. De nickar och accepterar förslaget.).

_O. Det går bra.

(O. och medlemmarna sitter. 1.V. och 2.V. står innanför dörren. G.M. tittar på dem mycket uppmärksamt (.

_O. När vi pratar behöver vi kanske vatten. Lite vatten vore bra. Ta också hit några glas !
(K. hämtar tillbringare och några teglas.)

*

- O. Ordförande
- K.M. Kvinnlig medlem
- M.M. Manlig medlem
- B. Barnmorska
- 2.V. Andra vakt

_O. Tack min snälla flicka... Var är svärdottern ?

_K. Skall hon komma in ?

_O. Genast. Låt oss inte förlora tid.

_K. (Till sin son). Jag hämtar henne.
(K. går in. U.K. kommer ut lite senare)

_O. Vi kan inte diskutera något om svärdottern inte är med.
(Till G.K.) Eller hur ?

_G.K. Det är sant.

_O. Alla får sitta. Den som vi skall föhöra skall komma hit och stå.
Har ni uppfattat ? (De andra säger) Det har vi.

_O. (Till de två medlemmarna) Skall vi börja ?(De säger nickande "Okej")

_G.M. (Till sin fru, viskande) De skall äntligen döma vakterna.
(G.K. försöker säga till honom att han måste vara tyst.Hon beskriver för honom med rörelser som en duktig pantomimartist att det är

svärdottern som skall dömas p.g.a. för tidig förlossning.)

_G.M. Är det vår svärdotter ! Ni mördare !

_G.K. Tyst ! (Hon lyckas tyst övertala sin man).

_O. Vi tittade på vattenhålet innan vi kom hit. Som ni vet när hålet blir fullt är faran över. Men vi konstaterade tyvärr att det är två fingerbredder kvar innan vattenhålet blir fullt.
(Han visar samtidigt med sina fingrar.).

Det betyder att idag , eller senast imorgon blir hålet fullt och faran är över. Just då skall de andra som har lämnat byn i början av vintern återkomma till byn tillsammans med sina barn och sina matvaror , mjöl , socker , salt , grönsaker och kött med mera och de skall stanna med oss här i nästan tre månader , det vill säga till första snön faller. Då skall vi ordna festligheter , bröllopfester , födelsedagsfester etc.
När första snön faller , skall de lämna byn igen och åka bort , tills nästa sommar skall de jobba hårt för att spara åt dem som har stannat kvar i byn. Och så kommer de tillbaka igen. Medan vi väntade på detta sätt kom nyss B. till oss och berättade för oss om den oväntade situationen.
(M.M. visar tecken på att hosta... K. ger en kudde till honom. M.M. hostar tyst genom att hålla kudden mot sin mun. Han harklar. Han lämnar kudden tillbaka till K.).

_O. Jag måste tyvärr avslöja att vi har mött en svår situation som vi inte upplevt på nästan femtio år. Nämligen ett fall av för tidig förlossning. Som de andra medlemmarna är jag också ledsen. Men det finns ingen utväg. Vi skall tillämpa de gällande reglerna. Därför att det gäller de andra människornas liv och säkerhet. Låt oss nu verkställa vad som är nödvändigt.
(Till B.). När gjorde de anmälan till dig ?

- _ **B.** (Ställer sig upp).För en kort stund sedan.
- _ **O.** Ja... sen ?
- _ **B.** Jag kom hit genast för att kontrollera. Och sedan anmälde jag till er. Jag måste tyvärr säga att svärdottern skall föda.
- _ **O.** Är du säker ?
- _ **B.** Absolut.
- _ **O.** Du får kontrollera igen om du vill.
- _ **B.** Det behövs inte. Därför att alla symtom visar på det.
- _ **O.** Du får sitta. Ni (U.M. och U.K. ställer sig upp) i normala fall , enligt vad vi har konstaterat , skulle födseln äga rum om en månad. Men födseln är redan aktuell innan faran är över. Vet ni inte att detta är ett allvarligt brott som utsätter allmänheten för livsfara.
- _ **U.K.** Det vet vi.
- _ **U.M.** Det vet vi. Men det är inte vårt fel.

- _ **O.** Vad menar du ?
- _ **U.M.** Det är våra föräldrar som har räknat. De sade exakt vilken dag vårt barn skulle födas. Och den natten , enligt vad de har räknat , var vi tillsammans. Till den natten kunde jag bara se min fru från ett visst avstånd. Vi kom aldrig nära varandra.
- _ **M.** Ärade O. , om ni förlåter vill jag yttra mig.
- _ **O.** Säg , men bara kortfattat.
- _ **M.** Min son säger sanningen. Vi har hindrat dem tills tiden var mogen.
- _ **K.** Det fick inte ens röra vid varandras händer.
- _ **O.** De går inte att yttra sig utan att be om tillstånd.
Förstår du ?
- _ **K.** Ja herr ordförande.
- _ **O.** Låt oss anta att allting överensstämde med räkningen.
Jag har svårt att begripa vart ni vill komma med det.
- _ **U.M.** Detta är en för tidig födsel , menar vi.
- _ **B.** (Hon ställer sig upp). Ja , ordförande. Detta är en för tidig födsel.
- _ **U.M.** Det betyder att vi inte är skyldiga.(Tystnad)
- _ **O.** Vad spelar det för någon roll ? Vi diskuterar inte här om födsel för tidigt eller för sent. Vi tittar på resultatet

just nu. Din fru skall föda innan faran är över. Det är denna faktor som intresserar oss. Men om det varit så att ni varit tillsammans före den bestämda tiden , även detta intresserar oss. Men hur som helst ingenting påverkar resultatet. Nu är det klart vad som skall göras... (I tysthet skaffar **O.** de andras godkännande)
Denna unga kvinna skall , utan dröjsmål , stoppas i en kista och grävas ner i jorden !
Det blir för oss en tröst om ni vet att även vi är ledsna detta beslut.

- _ **U.M.** Herr ordförande !
- _ **O.** Det finns inte något att diskutera , därför att denna unga kvinna kan föda när som helst. Jag undrar om det är nödvändigt att påminna er om detta en gång till. Om B. har någon tveksamhet angående förlossningen , kan kanske detta beslut uppskjutas och situationen kan diskuteras. (Till B.) Det är bara du som har rätt att ifrågasätta beslutet. Har ni någonting att säga mot beslutet ?
- _ **B.** Nej , Herr ordförande .
- _ **O.** Låt reglerna tillämpas utan dröjsmål då.
- _ **G.M.** Det är inte vakterna de ställer inför rätta ! (M. och G.K. ger tecken till G.M. att han ska vara tyst.)
- _ **U.M.** Min fru straffas för nånting som vi inte är skyldiga till. ” Så är reglerna ”, säger ni bara. Vi har ju inte gjort något som är emot reglerna. Allting, bröllopet, med tidsplaneringen....
- _ **O.** (Blir arg) Men vi har redan pratat färdigt om allt det här mitt barn. För faktiskt första gången möter jag ett sådant motstånd. Jag vet inte om det hjälper att påminna dig om varför de som flyttar till de avlägsna städerna, kan skaffa arbete på en gång? Därför att de inte är motstridiga! De fortsätter även där att bete sig som de gör här, att vara lydiga och anspråkslösa. Om ordet ängslan har tagits

bort från våra lexikon inom vårt samhälle, beror det på att reglerna tillämpas med beslutsamhet, vi får inte glömma det ! (Han blir arg) Vad menar du egentligen ?
Skall vi ifrågasätta reglerna, så att alla dessa människor dör, är det så !första träffen,
praktisk taget allt, överensstämmer

_ **U.M.** (Mycket känslomässigt) Må inte alla dessa människor dö !
Men inte heller min fru !

_ **O.** Jag förstår din sorg pojke. Men man måste veta att man ibland blir skyldig att göra uppoffringar för andra medmänniskors liv.

_ **U.M.** (Gråtfärdig) Förlossningen sker inte på en gång !
Var snäll och vänta lite.

_ **O.** En sådan sak är inte möjlig. Jag kan inte riskera byfolkets liv. Antingen din fru eller de andra människorna. Nämligen alla av oss. Det finns inte en annan mittemellan lösning. Om det vore en lösning för att rädda folkets liv, skulle jag ta den vägen. (Beslutsam) Så fort som möjligt måste vi verkställa beslutet. Reglerna skall tillämpas alltså ! Om din fru föder nu, vad kan vi göra? Ett enda skrik under förlossningen räcker ! Och sedan det nyfödda barnets skrik ! Vad skall vi göra med det? Kommer inte alla laviner över oss?(Han blir plötsligt arg) Om du fortsätter att prata, blir vi tvungna att fatta liknande beslut även mot dig!
Tyst nu !

- _ **U.M.** Herr ordförande !
- _ **O.** Jag varnar dig! Glöm inte. Du vet att tala är silver men att tiga är guld. Det är vår princip sedan många hundra år...
(Han ger tecken till vakterna för att börja förbereda vad som skall göras med kvinnan.)
- _ **G.M.** De här människorna dömer inte vakterna! Det är inte mördarna som ska grävas ner, det är oskyldiga som ska begravas !
- _ **O.** Vad säger den där mannen ?
- _ **G.M.** Döm de mördarna som dödade min bror !
- _ **O.** Vad säger du ?
- _ **G.M.** Döm i stället dem som dödade min bror! Om du bara vågar!
Men du kan inte döma. För de dödar dig genast !
- _ **O.** (till vakterna) Bind för hans mun !
(1:V försöker binda för hans mun med en tygbit som han hade med sig).
- _ **O.** Skynda på lite !
- _ **G.M.** (Medan han försöker hindra vakten) Nu förstår jag min bror bättre. Mycket bättre till och med !
- _ **O.** (Till 2:V) Förbered även den andra.

- _ **2:V.** Okej !
(2:V börjar förbereda att binda för svärdotterns mun)
- _ **O.** Du gjorde mig besviken pojke... Men jag förlåter ändå med hänsyn till din sorg ...
- _ **2:V.** (Han har redan bundit för den unga kvinnans mun och bundit ihop hennes händer) Det är klart herr ordförande.
- _ **O.** (Ger tecken med handen att han skall binda för även hennes ögon.) Slarva inte med ditt jobb ! (2:V. binder för hennes ögon. Svärdottern darrar av rädsla)
- _ **O.** Det är bra nu. (Till de andra) Ingen får lämna huset. Ni skall stanna kvar hemma tills allting är klart.
(Till 1:V.) Det är bara du som skall stanna kvar här. (Till de andra medlemmarna) Låt oss nu slutföra vår plikt.
(O. och medlemmarna reser sig upp. 2:V tvingar U.K. följa med ut. Svärdottern gör motstånd genom att inte gå.
Hon försöker till och med jämrande säga att hon inte vill gå ut)
(2:V drar henne hårt mot dörren efter O`s varning. Bakom dem kommer O. och de andra medlemmarna. Medan de andra väntar tyst, öppnar U.M. en låda och laddar sitt gevär utan att de andra märker det.).
- _ **U.M.** (Han siktar med geväret mot taket) Stanna ett tag !
(Alla stannar på en gång... Det råder en total förvirring).
- _ **O.** Vad vill du göra mitt barn ?
- _ **U.M.** Jag sa ” stanna ” !
- _ **K.M.** Vad betyder det här ?
- _ **M.M.** Vad gör han ?

- _ **U.M.** Tvinga inte mig inte att trycka på avtryckaren.
- _ **O.** Hur är det möjligt ?
- _ **K.M.** Men om du trycker på avtryckaren
- _ **M.M** (När geväret avfyras...) Hjälp min gud !
- _ **O.** Men, men vi alla dör då !
- _ **U.M.** Yes... Vi dör ! Antingen ska min fru leva eller ska vi alla dö tillsammans.
- _ **M.** (Tystnad)
Sänk geväret.
- _ **K.** Vill du döda även oss ?
- _ **M.** Dör vi inte allihop ?
- _ **U.M.** Blanda dig inte i far !
- _ **M.** Är det möjligt att inte blanda sig i ? Var försiktig min son.
- _ **U.M.** Skall min fru dö ? Jag måste göra allt jag kan för att rädda min fru och mitt barn som skall födas.
- _ **M.** Vad kan du göra ?
- _ **G.K.** Vi alla skall dö tillsammans !
- _ **K.** Du är ung ännu. Det finns många andra kvinnor för dig.
Det är du som är källan... Barn... kan ju skaffas med andra kvinnor också.
- _ **G.K.** Du skall bli farsoch morsmördare.
- _ **G.M.** Jag är stolt över mitt barnbarn.

- _ **U.M.** Ni förstår inte mig ! (Till O.) Ingen får röra på sig !
Gå tillbaka till era platser. Gå ! sa jag, hör ni inte ?
(O. och medlemmarna sätter sig på sina platser.
2:V placerar svärdottern på sin gamla plats. Han binder
loss hennes händer och tar bort tygstycket över hennes mun
efter signal från hennes man)
- _ **O.** Jag är torr i munnen. Kan jag få dricka lite vatten ?
- _ **U.M.** Drick ! (O. dricker vatten. Även de andra medlemmarna
dricker)
- _ **O.** Vad skall hända nu ?
- _ **K.M.** Vad väntar vi på ?
- _ **U.M.** (Till 1:V) Du ! Far du med... Gå och kolla vattenhålet!
Låt oss se läget för sista gången! Skynda på är ni snälla !
(M. och 1:V går ut)
- _ **G.M.** Låt oss döma vakterna också !
(G.K. tystar ner sin man. Alla väntar på något. Särskilt O.
och de andra medlemmarna verkar mycket förvirrade och
överraskade. M. och 1:V kommer in).
- _ **M.** Ett fingerbredd.
- _ **1:V.** Det stämmer ett fingerbredd.
- _ **U.M.** Hennes värkar har inte ens börjat igen. Det var kanske B.
som hade fel ! Det är inte födslovärkar hon har. Min fru
skulle nästan dö på grund av är brådska. Nu ser ni. Har hon
någon värk ?
- _ **O.** Vad säger du mitt barn? Ljuger barnmorskan? Bortsett från
oss ! Men din egen mor, din egen far... Alla ska dö. Tycker
du inte synd om dem? (Plötsligt börjar U.K.s värkar)
- _ **O.** Men oh min gud !
- _ **B.** Hon skall föda.

- _ **U.M.** (Till 1:V) bind för hennes mun.(1:V binder för hennes mun)
- _ **U.M.** Hjälp henne att gå in i sitt rum.(Medan 1:V följer med U.K. in gnider G.M. sina händer och han visar på så sätt sin glädje).
- _ **U.M.** (Till B.) Du får också hjälpa henne snälla.
- _ **U.M** Skynda dig mor !
- _ **O.** (Förskrämd) Om barnet skriker då !
- _ **K.M** Skriken blir farliga !
- _ **O.** Vi alla skall dö !
- _ **K.M.** Vi skall dö !
- _ **M.M.** Vi skall dö !
- _ **G.M.** Jag kom faktiskt för att dö. Det spelar ingen roll. Nu förstår jag min bror bättre. Jag vill också skrika innan jag dör. Jag vill skrika ! Nu genast !
- _ **G.K.** Akta dig !Gör aldrig något sånt !
- _ **M.** Jag är din son far !
- _ **K.** Det är kanske vårt slut.
- _ **M** Du kommer att förorsaka även min död (Han försöker tysta ner sin pappa genom att hålla för hans mun).
- _ **K.** (Till sin son) Det var jag som tog hand om dig. Har jag gjort det för att du skulle förorsaka min död? Jag ger inte

min välsignelse.

- _ **U.M.** Tyst !
(B. ger tecken till 1:V. att han skall gå ut. 1:V. kommer till de andra. 2:V. närmar sig sakta och försiktig till U.M...
U.M. upptäcker detta och slår mot honom med gevärets kolv, så att 2:V ramlar ner på golvet).
- _ **U.M.** Försök aldrig igen ! Aldrig !
- _ **G.M.** Mitt tappra barnbarn !
_ **O.** (Till 2:V) Dumskalle !
- _ **U.M.** Har du uppfattat ?
- _ **2:V.** Ja det har jag.
(Inne ligger svärdottern, huvudet mot åskådarnas sida. Hon håller på att föda sitt barn i tysthet. B. hjälper henne med handrörelser hur hon ska göra)
- _ **K.M.** (Med rädsla) Men... Man måste täppa för barnets mun, eftersom hon kommer att skrika upprepade gånger.
- _ **O.** De måste göra så tills vattenhålet blir fullt. (Svärdotterns värkar tilltar. Hennes jämmer hörs svagt. Plötsligt upphör hennes jämmer. B. lyfter upp barnet med ena handen med ena handen på barnets mun. Men barnet glider ur B.s händer och hamnar i baljan. Barnet skriker så högt, obeskrivligt högt. B. lyckas hålla barnet igen...
En total tystnad...
Ekon från skriken hörs.
Tystnad igen...
Alla väntar med rädsla på att lavinen ska gå. Några ber till Gud. Det finns inget tecken på en lavin...

_O. Den har inte gått.

_K.M. Den kanske inte kommer att gå.

_M.M. Hoppas det.

_U.M. Var tyst !
(Tystnad ett tag till)

_G.M. (Trots att hans fru försöker hindra honom tar han U.M.s
gevär och öppnar dörren. Han skriker så högt han kan.
Heeeeeeyt!!!
Strax efter hörs ekon från skriket. Han skjuter samtidigt
med geväret. Också ekon från gevärsskotten hörs.
Väntan med rädsla, förvandlas till upprymd glädje.
Ute hörs inte bara gevärsskott, utan också ljud från
trummor och trumpeter...

